

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leta f. 1.10
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in t. i. tudi pri „ponižanih“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v mnski ulici ter v Trstu, via Casserna, 8.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo prednostno „Soča“ v Gorici v Via Ascoli 8, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4, II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Cesarjevo potovanje po slovenskih deželah.

Iz Ljubljane, 20. jul. Da izpolnim dolžnost zvestega poročevalca, imam Vam še opisati zadnje ure, ki jih je cesar prebil na Kranjskem, in sicer v nje najlepšem predelu, na Gorenjskem, na Bledu. Ni mi treba še posebe omenjati, da Gorenjci niso v ničem zaostali za Notranjci, storili so vse, kar so mogli, da bi dostojno vzprijeli milega vladarja. Ali vreme jim ni bilo ugodno. Kakor sem zadnjič povedal, začel je uže pred Kranjem liti dež in s planin je pihal jako hladen veter. No navzlic temu je bila vsa savska dolina od Kranja do Bleda v praznični opravi. Po vseh gričih ob železnici so vihrale trobojne in cesarske zastave, od vseh strani so grmeli topiči, povsod je stalo vse polno ljudstva, ki se ni naveličalo z navdušenimi klici cesarja pozdravljati. Dospel v Lesce sedel je po končanem pozdravu in odzdravu zopet v odprto kočijo in se odpeljal najprej v Bégunje, da si ogleda žensko kaznilnico, in potem na Bled.

V Zagoricih pred Bledom je stal jako izviren in sosebno lep slavolok. Nekaj v slavoloku samem, nekaj okolo njega bile so nastavljene prekrasne skupine poljedelcev, lovcev in rudokopov. Vsaka postava za se bila je vredna, da bi jo bil naslikal največji umetnik. Od slavoloka pa do Malnarjevega hotela na obeh straneh ceste stala je najprej šolska mladina iz vsega okraja, potem korenjaški gorenjski kmetje in naposled kacij sto kmetijskih deklet. In kaki so bili ti kmetje in te kmetice. Kdor če videti krepko in lepo kri, semkaj naj pride. Otroci so držali v rokah lipove vejice, deklice so imele majhne cvetne šopke pripete na prsih, dečki pa na klobukih. Župan je pri slavoloku pozdravil cesarja, ki je prijazno odzdravil, ogovoril še mnoge druge in se potem mej silnimi živio vozil skozi zgoraj opisani špalir.

Ob jezeru se je gnetla neznanska množica ljudij, domačih in ptujih. Iz Ljubljane so trije vlaki pripeljali do 2000 ljudi, in tudi s Trebiža je prišel poseben vlak. Pred Malnarjem se je od 5. do 8. ure vse trlo ljudstva, ki je neprestano pozdravljalo cesarja in ga tudi večkrat priklicalo na okno.

Bled, uže sam ob sebi krasen, bil je danes še krasnejši, ker ga je človeška roka nakitila, kar je bilo mogoče. A kakšen bi še bil, da mu je bilo vreme

milo, da se „snežnikov velikani“ niso v oblakov sivih plašč zavili. Proti večeru se je vendar nekoliko ujasnilo in zdaj se je videlo, da so se vsi višji hribi belo zaodeli.

Ko se je vlegel mrak na jezero, prišel je cesar s svojim spremstvom ter se vsedel z nekaterimi dostojanstveniki v jedno, ostalo spremstvo pa v drugo ladijo. Za cesarjev čoln bila sta iz Pulja naročena dva mornarja, toda cesar je rekel, naj ga vozijo domači ljudje. Pred cesarjevo ladijo vozili so se gorenjski peveci, ki so ves čas prepevali slovenske pesni. Cesarja je jako zanimala okolica in povpraševal je vsak čas, kakó se imenuje ta in oni vrh. V tem se je pričela razsvetljava. Cesar se je peljal na otok in je šel v krasno razsvetljeno cerkev. Ko je zopet stopil iz božjega hrama, obstal je prevzet čarobnega prizora. Stari grad na strmi skali kazal se je ves v ognji in dve solnci razsvetljevali sti vso okolico. Vse vile, vse hiše so bile obilo razsvetljene, po drevju so bili obešeni pisani baloni, po bregovih so goreli bengalski ognji, po vsih hribih na okolo pa kresovi. In vse to luči so se zrcalile v jezeru ter se tako podvojevale. Na Straži gorelo je 35 kresov, ki so sestavljali črki F. J. Tudi na Stolu in na Triglavu sti bili napravljene grmadi, a zaradi novo zapadlega snega ni bilo moči do njiju. V ta čarobni kras odmevali so glasovi vojaške godbe in so pokali topovi, a z bregov so se orili neprestani živio klici. Cesarsko ladijo je spremljalo vse polno ladij, čolnov in plavov, ki so bili vsi razsvetljeni in okrašeni. Rakete so švigale po zraku in razni ognjemeti so vsipali žareče iskre, zvezde, oble itd. To je bila krasota, ki je mogoča samo na jezeru. Pozno v noč se je cesar povrnil k Malnarju. Tu so peveci še jedno zapeli — potem je bil mir, vsaj okolo Malnarja. Drugod so se ljudje razveseljevali do zora.

Drugo jutro hitro po 4. uri odpeljal se je cesar k železnici v Lesce, kjer so ga čakali deželni glavar in dež. odborniki. Na razstanku rekel je cesar: Ponaavljam svojo najtoplejšo hvalo za presrečni vzprijem na Kranjskem. V resnici me je veselilo, da sem se mogel udeležiti te krasne patriotske slavnosti, katere se bodem najugodnejše spominal. Želim, da bi mi skoro zopet bilo mogoče priti na Kranjsko.

Po vseh postajah do koroške meje čakal je cesarja mnogoštevilni narod se svojimi župani, z duhovščino, z učitelji in se šolsko mladino. Povsod presrečno pozdravljen, odzdravljaj je takisto prijazno in ljubeznjivo.

Deželni predsednik baron Winkler sprovel je cesarja do Trebiža.

Takó je slovenski narod po Štajarskem in Kranjskem vzprijemal svojega cesarja, kateremu je za tolike dobrote od srca hvaležen, sosebno mu nikdar ne zabi, ka mu je kot narodu pod njegovim vladanjem bilo dano nekoliko prostee dihati, in ka vidi, da mu vladar sam spoštuje jezik in narodnost.

Cesarski dnevi so minuli, odhramel je vrišč in trušč, in vse se giblje zopet v navadnem kolotoku, a vendar so se nam posamični prizori vtisnili takó globoko v dušo, da jih nikdar ne zabomo in danas bode spomin na nje še na stare dni osrečeval. Gojimo pa tudi prijetno nado, da se je cesar uveril, da pod njegovim mogočnim žezlom ima sicer bogatejšo, umnejšo in naprednejšo narode, ali v vsem cesarstvu ga ni, ki bi mu bil bolj udan in bolj zvest, nego je narod slovenski.

Sodnijske reči.

Iz Brd, 20. julija.

Radi mojega članka v 28 št. „Soča“ bili ste torej zaseženi. Ne bi bil mislil, da znam tako ostro pisati. Naj bo; skušal bom, da Vam naprej ne bom urokoval neprijetnostij, ali resnica ne sme pri tem nič trpeti. Danes dovolite mi par besed o sodnijskih zadevah. Morda Vam je že znano, da prošnja „Slovenskega jezika“ za posebno sodnijo v Brdih je ovržena. Rešila na dotične prošnje so nemška in ne navajajo nikakih razlogov. „Slovenski jezik“ je sklenil v svojem obnem zboru 5. t. m. prositi, naj bi se mu blagovolili naznaniti razlogi, ki so naglili naše sodnijske oblasti, da nam niso dovolile sodnije. „Slovenski jezik“ navedel je v svoji prošnji mnogo razlogov za posebno sodnijo in zdaj bi rad vedel, kako sodi visoka vlada o teh razlogih: ali jih priznava, ali ne.

Pri tej priliki ne morem, da bi ne omenil neke govornice o sodnijskih zadevah, katera obečuje Bricem gotovo pomoč, s katero se pa jaz in moji somišljeniki

LISTEK.

BRKINI.

(Piše Ivan Beršček.)

(Konec.)

Ko ogenj pogasé, pojó dekleta pred hišo slehernega soseda pesen o sv. Ivanu.

Ob „opasilu“ ima vaška mladina navadno ples, kakor po družih krajih Slovenije. Tu naj bode le ta hvale vredni običaj omenjen, da si namreč mladeniči niti dekleta ne izbirajo, s kom bode ta ali ona plesala, temveč: dekleta igrajo na klobuk. Vsak mora biti z igro zadovoljen, če tudi mu je mnogokrat črez voljo.

Konečno mi je naštetí še nekatere vraže, ki so mi do sedaj izostale, a so v našem ljstvu globoko vkoreninjene.

Kdor v prvo sliši izpovedi kukavico peti lačen, — bode vse leto lačen; ako jo pa sliši sit, ne bode istega leta poznal lakoti. V tem slučaju naj se vleže vznak, da ga istega leta hrbet ne bode bolel. Prav takó se obvaruje trebušne bolezni, če se vleže na trebuh, ko zasliši prvi grom vzpovedi.

Kdor je od strele zadet, treba ga je trikrat na brani okolo cerkve vletiti, da zopet pregovori.

Ko se bliža hudo vreme treba je: z raspehom oblake križati, z vsemi zvonovi zvoniti, na pestih (od kolesa) z blagoslovljeno oljko ogenj netiti, ter v oblake kaditi, stole in metle iz hiše parobe metati, ker

vse to odganja točo in plaši „štrige“. To moramo uže za časa pričeti, dokler oblaki ne prestopijo srenjske meje, sicer ne pomaga nič. Točo odganjajo tudi skrivne molitve, ki jih nekateri, posebno duhovni, na pamet znajo, a ti se bojé „štrigam“ zameriti. Zate pusté točo razsajati.

Predno prične gospodar orati, hodi okolo vpreženih volov in okolo pluga z gorečo blagoslovljeno svečo, moli, blagoslovja voli in plug z blagoslovljeno vodo, prekrižuje jarem.

Ko se deva žito v kope, treba je pod kopo djati dve slamni bilki na križ, in na te tri male kamenčke. Tako miši žita ne poškodujejo.

Če se otrok po nogah rodi, prepelje naj se skoz hlačnik suknjenih hlač, ali skoz rešetke pri oknu, sicer postane vedomec (mora), ki ljudi in živali v spanji tlači in jim kri pije.

Kedar nesó otroka h krstu, mora boter hoditi par korakov pred botro. Slednja nesó otroka na glavi v lesenih deščicah (nečkah) se svilnatimi trakovi povitega. Glavo mora otrok imeti vedno naprej, torej obratno nego pri mrličih. Nikdar pa ne sme boter niti botra med potjo na stran, sicer je otrok nesnažen. Pri pogrebu imajo navadno posel vsi hišni gospodarji dotične vasi. Po tem dobé sedmino, katera se pa tudi lahko opravi nekaj mesecev pozneje. Često se pripeti ko nesejo iz oddaljenih vasij mrliča k fari, da se tam napijejo in nazaj gredé stopó. Minolega leta so nosači od pogreba gredé pretepli sina baš pokopane očeta — bojda zató ker ni hotel za očetom jokati?! Nosila, na katerih rakev nesó, priredijo si sami iz dveh kolov in ko rakev spuste v gomilo, pri-

meta dva največja in najkrepkejša moža imenovana kola, ter ja vržeta desleč iz pokopališča. Čim dalje od pokopališča ja vržeta, tem dalje časa v dotični hiši ne bode mrliča.

Če krava nema mleka, treba novo sklenico s kravjo vodo napolniti, na venge z grlom uizdol obešiti, hišne duri zapreti, ter ogenj močno zakuriti in če kdo na hišna vrata v tem času trka, ne sme se mu odgovoriti, kajti kakor se peče sklenica nad ognjem, takó tudi bába, ki je kravi mleko vzela. Ako pa kdo ogovori babo, katera je nedvomno prišla na vrata trkat, potem, je ona rešena. Če se krava ne more oteleti, opási jo z robido, ki ima na obeh koncih korenike, hitro jej bo pomagano!

Ako po svojem oprasku gredé srečáš na poti moža, pričakuj srečnega izida, srečáš pa ženo, gotova je nesreča.

Takovih in enakih vraž nahajamo tu pa tam še mnogo, a meni ni bilo dano radi kratkega bivanja v Brkinih vsega doznati. Mnogo truda, mnogo naporov še čaka vrlih duhovnov in učiteljev.

Kakor vidite, čestiti čitatelji, dobili smo v tem ljudstvu, na kolikor ga moreta soditi po bornem mojem opisu marsikaj zanimivega, hvale in posneme vrednega, a tudi mnogo vse graje vrednega, osobito, kar se dostaje vraž. Vi pa narodni duhovni in učitelji, v Brkinih bivajoči, delujte z vso ljubeznijo do naroda. Marljivo pulite osat in robide, a pridno zalivajte narodnim cveticam! Kajti le jedino po Vas pride srečnejša doba ondašnemu ljudstvu. K dobremu vspehu vam pomogi Bog!

nikakor ne vjemamo. Pravijo namreč, da goriška sodnija, ki je zdaj za mesto in za okolico goriško, se ima razdeliti na dve sodniji: na mestno in na okolično, pa tako da ostaniti obe v Gorici. Sedanja sodnija, pravijo, ima toliko posla, da ga ne more zmagovati; potem bi pa vse gladko šlo, ker bi bili dve sodniji. Okolična sodnija naj bi se tako razširila, da bi prišle pod njo tiste briske županije, ki so do zdaj pod Kormin; tako bi bila vsa Brda pod eno okrajno sodnijo in dosledno bi prišla pod goriško okrajno glavarstvo. Okolična sodnija naj bi uradovala v slovenskem jeziku, mestna pa v italijanskem. Tako bi bilo vse dobro narejeno in vsem ustreženo.

To misel gojijo celo nekateri Slovenci, ki ne pomislijo, da taka uredba bi bila v prid le uradnikom in odvetnikom, nikakor pa ne slovenskemu narodu in jeziku ravnanosti. Uradniki so navadno rajši v mestu, ko na deželi, zato bi ne oporekali, ako bi se tudi ajdovska, kaualska in korminska sodnija prenesla v mesto. Odvetniki želijo velike tožeb in kolikor je mogoče na kupu, da jih morejo zmagovati; zato bi jim bilo gotovo ljubše, da bi imela Gorica deset sodnij, ko da ima samo dve, in da bi segale goriške sodnije od Idrije do Hrablj, ko da bi jih mejila Soča in Lijak. Uradnikom in odvetnikom ne zamerimo lepih želj, ali po našem mnenju se njih želje in omejena prememba sodnijskih mej ne vjema s koristijo naroda in z načeli jezikove ravnopravnosti.

Tega ne moremo priznati kot pravično, da bi goriška mestna sodnija uradovala izključivo v italijanskem jeziku. Mestna sodnija naj bi uradovala pravično, to je v tistem deželnem jeziku, v katerem se podajajo vloge, ali ki je materni jezik pravdarjev. Gorica nima le Italijanov, ampak tudi Slovence, ki bi imeli pravde med seboj ali pa z okoličani. Teh Slovencev ne moremo podvreči italijanskemu uradovanju, ampak bi imeli pravico, da se jim sodi v slovenskem jeziku, kakor bi se sodilo Italijanom v italijanskem. Mestna sodnija bi ostala torej gledé uradnega jezika taka, kakoršna je zdaj: slovensko-italijanska. Če pa je uradni jezik pri tej sodniji slovenski, tedaj ni uzroka, ki bi zaviral, da bi ne mogla ostati pri mestni sodniji goriška okolica, kakor je zdaj. Edina težava pri mestni sodniji bila bi ta, da bi imela mnogo posla; zato naj se pa nastavi mnogo poslov, in en del okolice, namreč briski, naj se odda drugi sodniji.

Nikoli ne moremo odobriti, da bi prišle one briske županije, ki so zdaj pod Kormin, pod goriško (bodisi sedanjo mestno, bodisi bodočo okolično) sodnijo. Kaj bi s tem pridobile? Slovensko uradovanje. Do slovenskega uradovanja imajo vsi Slovenci pravico po § 19. temeljnih postav. Ko se začne ta paragraf v resnici izpeljevati, bo se tudi Bricem sodilo v narodnem jeziku. Tega se ne more od Bricem zahtevati, da naj si odkupi slovensko uradovanje z dolgo potjo 4 ali 5 ur v Gorico, med tem ko imajo v Kormin samo 1 ali poldrugo uro. Ako bi Brici v sodnijskem oziru ne zahtevali drugega, ko slovensko uradovanje, bi se jim lahko pomagalo s tem, da se vpelje pri korminski sodniji tudi slovenski zraven italijanskega jezika. To bi se bilo moralo že kedaj zgoditi. Če do zdaj ni se še zgodilo in če se vabila pošiljajo v slovenska Brda v italijanskem jeziku, ne more se to odobravati, ampak pričakovati je, da se izpolni volja presvetlega cesarja tudi v Korminu.

Ali Brici zahtevajo lastno sodnijo ne le iz sodnijskih, ampak tudi iz drugih, političnih in gospodarskih razlogov. Brda so zdaj razdeljena pod dve okrajni glavarstvi in pod tri okrajne cestne odbore, dasi so ena skupna celota, ki bi se morala skupno vladati. Nasledek razdeljenosti je ta, da se nikdo ne briga za naš gmotni blagor, da smo posebno v zahodnih Brdih popolnoma zapuščeni, da naše ceste so v slabem stanju. Gmotno blagostanje se pri nas ne povzdigne, ako ne bomo politično združeni pod eno okrajno glavarstvo. Pod eno okrajno glavarstvo pa ne pridemo, ako nismo pod eno sodnijo. Pod goriško sodnijo nam je pa predalet in predrago, ker komisije iz Gorice bi nas toliko stale, da same bogatini bi mogli pravico iskati, reveži bi pa morali krivico trpeti, ker bi ne imeli denara, da bi tožili. Torej ni druge poti za naše rešenje ko ta, da se ustanovi Bricem lastna sodnija, za katero smo in bomo prosili.

Dopisi.

Iz goriške okolice, 25. julija. — Prav ima dopisnik, g. Peter, ki se je potožil z nadnjem Tvojem listu, draga „Soča“, da deželni odbor goriški pošilja slovenskim županstvom italijanska poročila o svojem delovanju, namesto da bi pošiljal slovenska poročila, ki ostajajo zaprežena v Gorici. Škoda za denar, ki se izdaje za take naprave in taka dela, od katerih nima narod nobene koristi: bolje bi bilo, da bi se tak trošek prihranil, pa ubegim razdelil. Najbolje pa bi bilo, da bi se vsak trošek tako uredil, da bi donesel deželi obilne obresti. Denar, ki se izdaje za tiskanje slovenskega poročila, bil bi dobro obrnjen, ako bi se poročila zares razposlala po deželi in bi ljudstvo lahko bralo, kako se gospodari z njegovim premoženjem in kako oskrbujejo deželo visoki in najvišji deželni ura-

dniki. V ustavnih državah in deželah je uavada, da se vladancem poklada računa. S tem zbudil se pri vladancih zavest njih veljave, zdrami se ponos na njih moč, duševni obzor se razširi, omika poganja globokejšje korenike. Iz ljubezni do splošne omike mora torej vsak resnični rodoljub želeči, da se razširijo slovenska poročila deželnega odbora v obilnem številu po deželi. Narodni župani, ki so zaupni možje naroda, imajo v tem oziru važno nalogo. Ko dobijo italijansko poročilo, morajo sicer z dostojnim spoštovanjem, katero so dolžni gosposki, pa tudi s tisto odločnostjo, katero jim naklada njih velevažni posel, da brez odloga naznanijo deželnemu odboru pomoto ter da zahtevajo poročila v domačem jeziku. V zadnjih štirih letih se to ni godilo, kolikor je pisatelj znan; ali tako ne sme iti naprej. Spoštovati moramo se sami, da nas bodo drugi spoštovali. Pavel.

Iz Brd, 23. julija. — Prošnje, odposlane od političnih društev „Slov. jez.“ in „Sloga,“ potem od posestnikov in hišnih gospodarjev sodnijskih okrajev goriškega in pa korminskega, ovržene so ed visok. ces. kralj. ministerstva pravosodja zaporedoma, ne da bi bilo ministerstvo navedlo kake razloge, kar je v nasprotnem taboru sevála veliko veselje napravilo.

Naj mi bo dovoljeno, da podam tukaj natančen prepis odloka „a tergo“, ki rešuje poslednjo prošnjo posestnikov in hišnih gospodarjev pod sodnijski okraj Kormin spadajočih, s katero polpirajo peticijo katoliškega političnega narodnega društva „Slov. jez.“ v Brdih od 12. julija 1882 in kder prosijo, da bi se okrajna sodnija v Brdih ustanovila. Glasi se tako le: N.o 3026.

„In seguito a decreto abbassato dall'Eccello i. r. Tribunale d'appello 27. Giugno pp. N.o 2590, che si riferisce all'antecedente dd.o 14. Giugno 1883 N.o 2421 „comunicato con decreto di questo giudizio in data 20. Giugno pp. N.o 30 Pr. si restituisce la presente „Istanza ai petenti a mani del primo firmato Antonio „Jacencig segretario comunale in Claunico e possidente, coll'avvertimento che l'Eccello i. r. Ministero „di Giustizia ha dichiarato con riverito dispaccio 7. „pp. Giugno N.o 8950 di non dar luogo alla domanda „da altra parte (tukaj menda misli prošnjo „Slov. jez.“ od 12. julija prejš. leta): avanzatagli, per l'istituzione di un giudizio pel Coglio.

„I. R. Giudizio distrettuale

„Cormons 6 luglio 1883

HUBER I. r.

„s 17^{1/2} Inti li 24.7. 1883 G. Zius I. r.“ —

Ta je odlok, ki nam ne pové ne bev ne mev, in ki nam ni razložil, zakaj se našim pravičnim željam ne ustreže. Vsekako naši nasprotniki so za sedaj toliko dosegli, da se jim je njih presrečna želja uresničila; uresničilo se je njih prizadevanje žalobog na narodno škodo. Akoravno smo o briski sodniji o svojem času mnogo povedali in marsikatero značaje spodobno razkrili, lahko bi vendar našim nasprotnikom še marsikaj na uho povedali in razložili jim, da so nam znana ona pota, po kojih so delali nam nasproti in kakor se vidi s prav dobrim uspehom; no, za sedaj molčimo. Toda tega prepričanja ostanemo vedno, da briska sodnija je Brdom, slovenskemu narodu in državi takó potrebna, kakor ribi voda.

Slovenci so se vedno izkazali pravi, neomahljivi domoljubi, kakor tudi pogumni bojevalci proti državnim sovražnikom; zaradi tega smo upali, da bo visoka c. kr. vlada, ker se ravna za korist cele države, želje v tolikih prošnjah in peticijah izražene izpolnila, kar bi bilo ljudstvu, narodnosti, pravosodju in državi v veliko korist.

Kako se pa pri nas ravnopravnost spoštuje in čisla, dokazuje zgorej prepisani odlok korminske sodnije 6. t. m. št. 3026. Ako smemo, prašamo gospoda sodnika, ki je Slovenec in Bolčan po rodu, se li z laško rešitvijo na slov. vloge enakopravnost spoštuje?

Nadalje moramo popraviti, da rečene peticije ni podpisal „segretario comunale in Claunico,“ kakor to sodnija v svojem odloku trdi, kajti tá nima pravice v imenu občine dolenjske se podpisovati, temveč dotično prošnjo sta prva podpisala dva briska veleposestnika.

Akoravno je našim briskim rodoljubom prvokrat zaradi sodnije izpodletelo, naj ne obupajo, temveč naj le trkajo in mirno prosijo z Lovr. Taman-om, ki je pel:

Dokler za dom navdušje čudno
Brajenje serčno, zmagetrudno
Za narod svoj je perva čast:
Ne bo se narodnost podala,
Stoji, ko v morji silna skala,
Terdnejši, ko stolétni hrast.

N—a.

Od levega brega Soče, 15. julija. — Slovenci ne moremo ponášati se z lepimi narodnimi mesti, s krasnimi palačami, z velikimi tovarnami in z bogastvom svetá; a vendar imamo nekaj, s čemer se moremo tudi mi ponositi. Kdor je med Slovenci potoval, čudil se je mnogoštevilnim cerkvam in cerkvicam, obilno posejanim po visokih, strmih gričih, pa tudi po ravni, širni zemlji. Duh pobožnosti in ljubezni božje je sv. hrame postavljaj svetnikom in posebno božji porodnici Mariji, ki si je izvolila mnogo kra-

jev, na katerih vernemu ljudstvu vsakovrstne milosti deli.

„Tak milostni kraj, ki ga je nebeška Mati se svojo pričujočnostjo počastila, kjer je v našem slovenskem jeziku nedolžni pastirčiči nebeško sporočilo prinesla: „Reci ljudstvu, da naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi“ — tak kraj, namreč svetogorsko božjo pot, opisuje nam na 183. malih straneh knjižica, ki jo s tem oznaujemo ter slovenskemu občinstvu toplo priporočamo. „Sveta Gora pri Gorici“ tako je naslov tej knjižici, ki jo je spisal č. g. Anton Červ, mašnik na Sv. Gori, a založil v. č. g. L. Rutar, svetogorskemu svetišču vodja. Knjižice broširan izvod stoji, ako smo prav slišali, 30 n.

„Sveta Gora“ sme se, pravi č. g. pisatelj v predgovoru, „po vsej pravici imenovati najimenitnejše in najčastitljivejša božja pot vse Slovenije; celó v prostranem našem cesarstvu ima le malo vrstnic. Zgodovina nam ne poroča o nobenem cerkveno preiskanem prikazu Matere Božje po Slovenskem, razen o svetogorskem; v celi Avstriji so le kaka tri svetišča kjer se je nebeška Kraljica prikazala. Začetek „Sv. Gore“ je zelo podoben začetku svetoznanih francoskih svetišč „Lúrdov in Lasalette“.

Zgodovinske črtice, ki jih je o naši božji poti pisatelj zbral po tiskanih in rokopisnih virih in po ustnem izročilu, pisane so v lahko umevni, lepi slovenščini ter so v štiri dobe razvrščene. Da ni tekst pretrgan in da se bralčovo oko ne moti, so skoro vse „opazke in dodatki“ knjižici ob koncu pridržani. Po teh opazkah in dodatkih soditi, bilo je pisatelju gradiva obilno na razpolaganje; mislimo torej, da si je moral nekam silo delati, da si je gradivo zožil v prijetno, zadostno mero, da je namenu zadostil. In njegova namen ni bil učeno zgodovinsko razpravo pisati, temveč po domače zgodbe tega svetišča pripovedovati, kakor nam sam v predgovoru zatejuje. A mi smo prepričani ter vemo, da je č. g. pisatelj izmed najspodobnejših, ki bi nas mogel tudi se strogo učeno zgodovinsko razpravo o svetogorski božji poti razveseliti. Le na delo, ali pa, le na dan z delom, in slovensko razumnost bo Vam, častiti gospod, hvalo vedelo.

Naj pristavimo še, da je tudi tisek knjižice očem prav mijazen, kar ni v Gorici vsak dan videti.

Poleg obširne knjižice napravil je č. g. pisatelj krajšo izdajo prav prikladno za manj izobražene ljudi. Kratkim zgodovinskim črticam pridjan je silno lep poduk o božjih potih sploh in kakó se je pobožnim romarjem na njih vesti.

In ker le oni pravo pogodi, kdor zna prijetno in koristno zlit v soglasno celoto, skrbel je č. g. pisatelj, kakó bi slovenskim romarjem pripomogel tudi do dušne koristi. Zató jim je spisal v posebni knjižici „devetdnevno k časti milostne Matere Božje na Sveti Gori pri Gorici“. Pridržanih je še nekaj drugih molitev.

Lep spomin omisljijo si svetogorski romarji, naj sežejo že po tej ali oni izmed treh navedenih knjižic. S. K.

Tolmin, 21. julija. — Ta teden počastil nas je zopet s svojim pohodom g. Baldini, popotni učitelj kmetijstva. Čudimo se mu, da nas je prišel poučevati v takem času, ko imamo največ dela na polji, ko najmanj utegnemo sedeti v prijetni senci in poslušati njegovo nerazumljivo berilo. Kmetije moramo delati poleti, da plačamo davke ter da preživimo sebe in družine svoje. Naš pregovor pravi: „Kedor po leti v orehovi senci leži, ga po zimi trebuh boli.“ Po zimi se lahko odtrgamo od dela, po leti pa ne.

Ker je prišel g. Baldini k nam o tem času, ko ga ne moremo poslušati, ne vem, kaj bi ga bilo moglo napotiti v naše kraje, ako ne morda naš „frišen left“ tolminski. Kateremu Trčacu na skomine po našem zdravem gorskem zraku? zlasti letos, ko preti nevarnost, da pripeljejo celo kolero iz Egipta v Trst. Gospod Baldini pokazal je, ali da mu naše razmere niso znane, ali da se na uje noče ozirati. Že zadnjič smo ga opomnili, kadar namerava iti v vasi poučevati, naj to naznaní vsaj teden dni poprej, da se oznaní ljudstvu tudi v cerkvi, kjer je za take reči najprimernejši kraj, ker se tu ob nedeljah vsi zberejo. Tega pa g. Baldini ni storil. Namjati se je poučevati kmetijstvo le tam, kjer vé vsak otrok, da mu tega ne bo treba. Menda je mislil, da imajo v Zatolminu in v Iderskem svojo šolo in svojo duhovnijo, ter da mu pojdejo učitelji in duhovniki na roko pri poučevanju. Za take razmere bi moral zlasti on že poprej vedeti, ker je popolnoma nevedé našega jezika. Kaj móre opraviti v Zatolminu in v Iderskem brez tolmača, kjer so trdi Slovenci? Kedo bi razumel njegova, če bi tako bral, kakor je zadnjič v Tolminu in v Volčah? Še Trstenjakom bi se trdo godilo, če bi le slišali brati, ne da bi tudi videli pisano. Možje! kaj ne, da je le zavržen denar, ki ga dobiva g. Baldini, da poučuje kmetijstvo? Dokler ne dobimo družega učitelja v kmetijstvu, dotlej kmetijstvo v naših gorah napredovalo ne bo.

Politični pregled.

Leto 83 je za Avstrijo jako znamenito, kajti leta 1283 prišli sti Štajerska in Kranjska dežela pod žezlo Habsburške dinastije. Pred 200 leti pa, t. j. leta 1683, so bili premagani vedno zmagonosni Turki pred Dunajem, tako da si od onega časa niso upali več nadlegovati naše cesarstvo ter neusmiljeno pleniti in moriti po naših deželah. Važnost te zmage za vso Avstrijo, da za ves civilizirani svet je očitna, posebno pa bi se moral Dunaj v prvi vrsti te zmage veseliti. Nadejati se je bilo torej, da bo Dunaj praznoval dvestoletnico te zmage sijajno, velikansko, toda motili smo se. Večina dunajskega mestnega zbora pripada ustavoverni stranki in ta se je izrekla proti slavnosti, češ da je dunajsko prebivalstvo potrto vsled sedanje politike grofa Taaffeja ter da žaluje. Tudi ni tem gospodom prav, da so pri oslobojenju dunajskega mesta vse narodnosti sodelovale, da je glavno ulogo pri tem igral Slovan, poljski kralj Sobieski, da je Čeh bil nekoliko časa na čelu posadke, ki je mesto branila itd.

Zmernejši odborniki so sicer ugovarjali ter ovrgli vse izgovore onih kričarjev, a zastoj, večina dunajskega mestnega zbora hoče demonstrirati zoper sedanjo vladu in vsi razlogi, ugovori in protidokazi so pri teh ljudeh le udarci po zraku. Vendar se noče tudi dunajsko prebivalstvo sklepom te večine podvreči, kajti sklican je za te dni v Prater pri Dunaji velik ljudski shod, kjer se bo razpravljalo vprašanje, na kakšen način bi se praznovala dostojno dvestoletnica rešitve Dunaja pred nečloveškim Tuskom — proti sklepom dunajskega mestnega zbora. O tem bomo prihodnjič kaj več poročali.

V deželni zboru češkem, kateri se prve dni prihodnjega meseca zaključijo, stavlja je dr. Rieger in tovariši važen nasvet o preuredbi dosedanjega krivičnega volilnega reda na Češkem. Nasvet se tako-le glasi: „Deželni zbor naj sklene: Deželni odbor se naroča pripraviti načrt reformi volilnega reda v deželni zbor, s katero naj bi se posebno naslanja se na zadnje ljudsko štetje in druge uradne podatke volilna pravica z ozirom na prebivalstvo, število in plačani davek, kar možno je, enakomerno podelila, volilni okraji z ozirom na geografično lego razdelili in tako obmejili, da zadobiti obe narodnosti jednako in popolno pravico. Nadalje naj se preiskuje, bi li ne bilo prikladno, da bi se volilna pravica v nefideikomisaričnem veleposilstvu izvrševala v več volilnih krajih ip naj se li petakarjem podeli volilna pravica.“ Ta predlog podpisalo je 71 Čehov in nadejati se je, da deželni zbor v prihodnji sesiji ta predlog vzame v obravnavo. — Obravnavala se bode tudi najbrže Clam-Martiničova resolucija, da postaneta po vseh srednjih šolah češke dežele oba deželna jezika — nemški in češki — obligaten predmet.

Dalmatinski deželni zbor je bil te dni zaključen po tem, ko je vse gradivo za letos pretesel. Tržaška „Tr. Zeitung“ prinesla je bila širer vest, da je deželni zbor dalmatinski bil po pismu cesarjevem v zadnji seji razpuščen, kar pa ni res, to si je tetka le želela. A ker se ji niso želje izpolnile, šunta v listu od 24. t. m. Ogr na dalmatinske Hrvate, češ da hočejo zadnji dualizem prestrojiti v trializem in ogrsko kraljestvo razdjati. Neverjetno, koliko hudobije more list v malih vrsticah nakopiti z očitnim namenom, da bi Ogr pomagali Hrvate v Dalmaciji zatirati ter srčne prijatelje tržaške tetke, Italijane, zopet na krmilo privedi. Po zimi je pretela, da se bodo Italijani iz Dalmacije v Italijo preselili, ako jih vlada ne bode podpirala, kar je mnogo smeha pouzročilo; sedaj šunta že Ogr na dalmatinske Hrvate. Ker ne bo tudi to pomagalo, smo radovedni, kaj bo tetka v svoji strasti prihodnjič nasetovala, da bi Hrvate uničila.

Trgovinski minister baron Pino se je vrnil iz Anglije v Beč.

V Trstu nameravajo napraviti vsa patriotična društva dne 2. avgusta veliko bakljado kot

demonstracijo zoper one rogovileže, ki se na tihem veselje, da je lansko leto lopov človek vrgel bombo med veterance, ki je 16 letnega dečka usmrtila. Nadalje obiščejo grob ranjcega ter položijo vence nanj.

Cesar Viljem je prišel tudi letos, kakor druga leta, v Gostinske toplice, kjer ga obišče, kakor se obče govori, dne 2. avgusta naš cesar.

Črnogorskega kneza hčer Zorka poroči se v prvi polovici prihodnjega meseca s princem Karageorjevičem.

Vštric sedanjega Sueškega kanala nameravajo nov prekop ali kanal narediti. Pogovaranja med angleško in francosko vladu v tej zadevi se že vrše.

Kolera še vedno hudo razsaja po Egiptu, posebno je število mrtličev v Kairu na vsakih 24 ur strašansko. Kediv, Sultanov namestnik, je osebno šel se prepričati, ali so v Kairu natanko izpeljali vse uredbe proti koleri

Domače stvari.

Osmi izkaz radodarnih doneskov za zastavo „Slovenskemu bralnemu in podpornemu društvu v Gorici“. G. Ulrik Golja 2 gl.; č. g. F. Štepančič 1 gl.; g. Ant. Cerne 1 gl.; č. g. And. Leban, vikar, 1 gl.; č. g. And. Marušič 2 gl.; Ninas Nimeos v Rifenbergu 5 gl.; č. g. Franc Lužnik 1 gl.; g. Iv. Jenko 1 gl. 80 sol.; 1. K. krč. 7 gl. 20 sold.; Vkup 23 gl. S prejšnjimi razkazi vred 252 gl. 10 kr.

Naznanja se gg. društvenikom, in vsem dariteljem za zastavo, da je odbor podpornega društva iz več razlogov blagoslovljenje zastave za to leto opustil, ter da želi, ako Bog da, prihodnje leto s tem večjo svečanostjo zastavo blagosloviti. Radodarni doneski se bodo vedno tudi nadalje hvaležno sprejemali.

Prihodnjo nedeljo, 29. t. m., ob 11. uri se prodaja v društvenih prostorih na javni dražbi „Tr. Tagblatt“ onemu, ki več plača. J. Vuga.

Slavno c. k. okrajno glavarstvo goriško je razposlalo vsem županstvom ukaz, naj zavirajo in, ako je mogoče, odpravijo prepogoste, pohujšljive in škodljive javne plesje, ki so ljudstvu v vsakem oziru v veliko kvar. Mnogo denara se potroši na plesih brez potrebe, pije se za stavo in zdravje se pogablja, kakor bi ne bilo nič vredno. Če ne iz drugih, iz zdravstvenih in gospodarskih ozirov je treba zatreti divje razveselovanje, ki prinaša le gorje razposajeni mladini. Gospodje župani stopijo zdaj lahko toliko krepke na noge, ko vejo, da v njih prizadevanji jih bo podpirala cesarska gosposka. V drugih deželah so taki javni plesi, kakršni so pri nas navadni, popolnoma neznani, in tuji se ne morejo načuditi, ko slišijo, koliko se pri nas pleše. Naj bi obrodil ukaz slavnega okrajnega glavarstva oni sad, ki ga zasluži.

Veterani, ki hočejo pristopiti četam (kolonom) društva rudečega križa za prenašanje ranjencev, naj se oglasijo v pisarnici veteranskega društva v Gorici v glediščnih ulicah, via Teatro, h. št. 4. ki je odprta vsako nedeljo ob 10. uri

Zrelostno skušnjo je delalo na tukajšnji viši realki 9 dijakov: 8 domačih in 1 zunanji. Eden domači je obolel po pisarni skušnji, eden je zavrnjen za 2 meseca, drugi so prestali skušnjo z dobrim uspehom; zunanji dijak je zavrnjen za 1 leto. — Na c. k. višem gimnaziju se je izvršila letošnja zrelostna preskušnja prav sijajno. Vseh 21 osemolcev se je podvrglo skušnji in vsi so jo dobro prestali, 7 njih celo z odliko. Odlikovanci so: Friderik žl. Crippa iz Hietzinga pri Dunaji, Fabijan Matija iz Kobdila, Geiger Franc iz Kranja, Kofol Janez iz Ravne pri Cirknem, Lemprich baron Karol iz Verone, Pavletič Franc iz Podgore, Žigon Franc iz Ajdovščine.

Cecilijansko petje v Gorici vrlo napreduje. V bogoslovskem in v deškem semenišči dobiva vedno več prijateljev in gojiteljev; slovesne maše se pojejo v teh zavodih navadno v cecilijanskem duhu, pa tudi litanije, ki se pojejo ob nedeljah, so večidel skladbe cecilijanskih skladateljev. Tudi v samostanih č. uršulink in oo. frančiškanov se je novo petje že precej udomačilo. Uršulinke so zadnje leto v tem oziru močno napredovale in so z lepim petjem mnogo pripomogle, da je bila cerkev obilno obiskovana in da so verniki v cerkvi zbrano molili. Frančiškani so s petjem v svoji cerkvi dajali vzgled in pogum drugim cerkvenim pevcom, da se niso strašili težav, ki se nahajajo tu pa tam pri vpeljevanju cecilijanskega petja. Ljudstvo ni še povsod za to petje pripravljeno in se mora še le polagoma zanj pripravljati. Kakor drugod, tako se privadi tudi pri nas pravemu cerkvenemu petju, ako se ne začne prehitro s strogo cecilijanskimi skladbami brez prehoda od dosedanjega

petja in ako se cecilijanske skladbe dobro izvršujejo, kajti ni dosti, da se poje cecilijanska skladba, ampak treba je, da se poje dobro. Ljudje, ki iščejo v cerkvi pobožni ples in šegotajoče glasove, se sicer včasih hudujejo nad cecilijanskimi poskušnjami in delajo velik ropot; a cecilijanci naj se ne dajo motiti po njih, ker cerkev je izročena Petru, da jo vlada, ne pa pobožnim ropotalcem in ropotalkam.

Za Kociancičev spomenik darovali so dalje: Ivan Kodre, vikar v Oseku, 2 gl. — Simon Gaberšek, vikar v Štandrežu, 1 gl. — Jožef Bajec, vikar v Kronbergu, 2 gl. — Anton Favetti, posestnik v Skrljah, 1 gl. — duhovniki zbrani v Št. Tomažu 22. julija 7 gl. — Prenesek 44 gl. 50 kr. Vkup 57 gl. 50 kr.

Na goriškem bogoslovskem učilišču se sklene jutre šolsko leto. Goriških četrtoletnikov izstopi 7. Druge šole sklenejo se v mestu 31. t. m. Pri zahvalni maši c. k. višega gimnazija bo pel gymn. dijaški pevski zbor ob 7^{3/4} v cerkvi sv. Ignacija Schnaubeltovo 2. „Vocalmesse“, Wittov „Sanctus“, „Offertorium“ in „Tantum ergo“ pa iz Kothejeve zbirke.

Srečke dobrodelne loterije skupne Notranjske na korist „Narodnemu domu“ v Ljubljani, se dobivajo, kakor smo že enkrat naznanili, po 10 kr. pri opravištvu „Soče“ in v goriški čitalnici. Srečkanje bode v Postojini o priliki skupne Notranjske narodne slovesnosti 9. septembra t. l.

Umor. Veliko hudodelstvo se je zgodilo preteklo nedeljo zvečer v Gorici v neki hiši ob cesti, ki pelje od Katarina do vojaške bolnišnice, via Orzoni. Živela sta v isti hiši oženjena po polu brata, 32 in 26 let stara, ki sta imela zaradi premoženjskih zadev že dolgo prepire. Stareji, Tausani, je bil baje neusmiljen in je že prej večkrat mlajšemu, Šeroku, žugal, da ga ubije. Preteklo nedeljo sta si prišla, kakor pravijo, zaradi neke mačke navskriž in starejši se je tako razjezil, da je zvečer čakal svojega mlajšega brata, ko je prišel domov, in ga je s težkim kladvom trikrat po glavi tako močno udaril, da je mlajši za prejetimi ranami v nekaterih minutah umrl. Hudodelca, ki je svoje dejanje priznal, zaprli so še tisti večer, da bo čakal sodbe pred okrožno sodnijo.

Na deželni kmetijski šoli se dobiva posebno izvrstna pšenica za seme, kakor Rieti, Goldeurovin Pedigne, katere so se po dveletnih skušnjah posebno dobro obnesle.

Na prodaj so v novi cerkvi na mirenem Gradu dosedanje male orgle. Dobijo se po nizki ceni pod 200 gl. Kake so te orgle, vejo vsi, ki so hodili zadnja leta na božjo pot na Grad. — V Gorici sti na prodaj dve cerkveni zastavi, štirivoglati, nekoliko obrabljeni, pa vendar še v dobrem stanu.

Porcijunkola se bo praznovala letos prihodnji četrtek, 2. avgusta, na Kostanjevici pri č. oo. frančiškanih in v mestu pri č. oo. kapucinih, kakor tudi na Sv. Gori in v Sv. Križi. Pri oo. kapucinih bo tisti dan dve slovenski pridigi, ena ob 6., druga ob 9. uri.

Slovenski jezik pred sodnjami. Potožujemo se pogosto, da naše sodnije se ne ozirajo na slovenski jezik tako, kakor bi bilo pričakovati po § 19. temeljnih postav, in naše pritožbe so utemeljene. Pri vsem tem smo pogosto sami krivi, ako se našemu jeziku pred sodnijo ne izkazuje ona čast, katero zasluži. Mnogo je naših mož, ki se hočejo pobahati, da znajo nemško ali italijansko, in se silijo pri sodnji italijansko lomiti. Mnogo je tudi takih, ki menijo, da se v sodnji zametijo, ako vložijo slovensko pismo; zato iščejo pisarja, ki jim piše italijansko. Le malo je takih mož, ki bi zahtevali od pisarjev, naj jim pišejo slovenski, ali ki bi pri malenkostnih pravdah rabili slovenske tiskane obrazce; večinoma so vlogi italijanske. Ni čudo potem, da sodnije rešujejo pravde v tujem jeziku, ko vidijo, da Slovencem je tuj jezik ljubši ko domači. Tudi bi ne bilo čudo, ako bi v Gorici nastavili samo italijanske sodnijske uradnike: po pisnih se sodi prebivalstvo in po jeziku v pisnih narodov jezik. Slovenci, spoštujte sami sebe in svoj jezik; rabite domačo govorico tudi pred sodiščem ustno in pisмено, da Vas bo svet spoštoval, da ne poreče, da se sramujete kože, v kateri ste rojeni, in da oblačite tuje kožuhe, da bi svoje roke zakrili. Posnemajte moše, ki se zavedajo svojega častnega slovenskega rojstva, katerim sodnja slovensko odgovarja, ker slovensko prašajo. Zahtevajte od svojih zagovornikov, naj Vam sestavljajo slovenska pisma, ki imajo pred sodnijo enako veljavo z italijanskimi ali nemškimi.

V Števerjanu se je ustanovilo „katoliško bralno društvo“, ki je že začelo svoje delovanje in ki nam daje poročila, da bo blagodejno uplivalo na ljudsko omiko ondašnje občine. Bralna društva na dobri podlagi in pod umnim vodstvom so danes potrebna, ker posamezniki si ne morejo vselej oskrbeti potrebnih knjig in časnikov. Brez teh pa ni mogoče napredovati tako, kakor zahteva sedanji čas. Nemu društvu želimo prav dober in obilen uspeh.

Iz Tolmina se nam poroča: 26. avgusta začne pri nas sv. misijon. Okoličani se ga udeležijo gotovo v obilnem številu in v dobrem duhu. Nadejati se je, da tržani ne ostanejo za okoličani, ampak da jim bodo svetili z lepim vzgledom pri svetem opravilu in da se pokažejo vredne voditelje naših gor. Duhovni so prepričani, da misijon ne ostane brez do-brega upliva na trg in na okolico.

Požar. 24. t. m. ob pol 6. ure popoldne zažgal je na Koritnici blizu Grahovega bla-zen gospodar svojo hišo. Ogenj razširil se koj ter uničil 10 hiš in 7 hlevov, nekoliko prešičev in eno junico. Tudi neki starček se je tako hudo ožgal, da je 8 ur pozneje umrl. Zavarovano ni bilo nobeno poslopje. Požigalca so danes, 25. t. m., zajutra zaprli.

Izjava.

Podpisani se popolno vjema z zaupnico izročeno našemu državnemu poslancu g. dr. J. Tonkliju na volilnem shodu v Komnu.

Štjajk, dne 10. jul. 1883.

Pečat.

župan I. Pavlič.

Tržno poročilo

V Gorici, od 17. do 24. julija 1883.

Kava: Moka kvintal 170 do 172 gl. — St. Jago 144 do 150 gl. — Cejlon, plante 150 do 162 gl. — Cejlon perla (biser) 166 do 172 gl. — Porto Rico, srednje in fino 140 do 150 gl. — Mala-bar 110 do 118 gl. — St. Domingo 104 do 110 gl. — Java 112 do 119 gl. — Rio fino 100 do 104 gl. — Rio, srednje in pol fino 92 do 97 gl. — Santos, navadno in fino 100 do 106 gl. — Sladkor, očiščen domači 48 do 49 gl. — Melis 43 do 44 gl. — Pesto 42 do 42 gl. 50 kr.

Olje na kvintal: iz oljk najfineje 86 do 90 gl. — fino 65 do 69 gl. — pol fino 56 do 58 gl. — s Karfa (Corfu otok) 49 do 54 gl. — iz Dubrovnika (Ragusa) 46—47 gl. — iz Istrije gl. — iz pavole ang-leško 41 do 43 gl. — Petrolji v sodih 23 gl. 50 kr. do — gl. — v zabojih 24 gl. do — gl. — kr.

Masti, na kvintal. Kuhano maslo 80 do 96 gl. — Mast (salo) domača —. — ogerska 74 do 78 gl. — Špeh domač in ogrski 72 do 79 gl. — ameriškanski —. — Sir placentinski star 140 do 150 gl. — prestar 170 gl. — ovčji (pekorin) 130 do 135 gl. — domači belški star 106 do 110 gl. — nov. 80 do 84 gl. — Grojerjev 74 do 78 gl.

Žita, na hektoliter. Pšenica 8 gl. — do 8 gl. 25 kr. — Turšica 5 gl. 70 kr. do 6 gl. 30 kr. — Rž 4 gl. 50 kr. do 5 gl. — Ječmen cel 4 gl. 30 kr. do 4 gl. 50 kr. — pehan 8 gl. do 8 gl. 50 kr. — Oves 3 gl. 50 kr. do 4 gl. — kr. — Fažol gl. do gl. — Ajda 5 gl. 60 kr. do 5 gl. 70 kr. — Rajž, na kvin-tal: fini 25 do 27 gl. — novarski naravni 22 do 23 gl. — mutisk 19 do 22 gl. — indijski 15 gl. 50 kr. do 17 gl. —

Vina in špiriti, na hektoliter. Žga-nje domače 42 do 48; špirit prečiščen 39 gl. — kr. do 40 gl. — Vino črno 18 do 22 gl. — belo 20 do 22 gl.

Moka na kvintal. Št. I. 19 gl. — kr. — Št. II. 16 gl. 80 kr. — Št. III. 15 gl. 60 kr. — Št. IV. 14 gl. 20 kr. — Št. V. 12 gl. 60 kr. — Št. VI. 9 gl. — kr. — Otrobi drobni z žakljem 5 gl. 50 kr. — debeli z žakljem 5 gl. 30 kr. — Krompir 2 do 2 gl. 50kr. kvintal.

V Trstu, 23. julija 1883.

Kava, na kvintal. Moka 116 do 123 gl. — Cejlon, plante 85 do 135 gl. — perla 120 do 132 gl. — Portorico 94 do 115 gl. — Malabar — do — gl. — St. Domingo 50 do 67 gl. — Rio 40 do 56 gl. — Santos 38 do 61 gl. — Sladkor 29 gl. — kr. do 35 gl. —

Olje, na kvintal. Laško pol fino in fino v sodih 60 do 80 gl. — jutrovske in albanske v sodih 38 do 42 gl. — s Karfa (Corfu) v sodih 39 do 44 gl. — dalmatinsko v sodih 42 gl. — v posodah 43 do 44 gl. — Olje iz pavole, angleško 38 do 41 gl. — Petrolje v sodih 9 gl. 60 kr. do 9 gl. 75 kr. — v zabojih 12 gl. do 12 gl. 25 kr. —

Mast, na kvintal. Mast (salo) angleška 71 gl. — kr. — ogerska 76 gl. — špeh 69 do 70 gl.

Žita, na kvintal. Pšenica 10 gl. 50 kr. do 11 gl. 75 Turšica 7 gl. 25 kr. do 9 gl. 25 kr. — Rž 7 gl. 50 kr. — Ječmen —. — Oves 6 gl. 50 kr. do 8 gl. — Fižol 10 gl. 50 kr. do 14 gl. 50 Grah 10 do 15 gl. — Rajž laški 16 gl. — kr. do 23 gl. 50 kr. — indijski 13 gl. do 14 gl. — kr. —

K o ž e. Podplati kvintal 140 do 175 gl. — Te-

lečje kože kvintal 357 do 616 gl. — 100 jaričjih kož 60 do 110 gl. — Volna kvintal 100 do 130 gl.

V Ljubljani, 25. julija

Pšenica hektoliter 7 gl. 80 kr.; reš 4 gl. 55 kr.; ječmen 4 gl. 6 kr.; ove: 2 gl. 92 kr.; ajda 4 gl. 71 kr.; proso 4 gl. 53 kr.; koruza 5 gl. 40 kr.; leča 8 gl.; grah 8 gl. fižol 10 gl. — Krompir kvin-tal —gl. — kr. — Maslo kilo 94 kr.; mast 88 kr.; špeh frišen 72 kr.; špeh povejen 78 kr.; surovo maslo 85 kr.; goveje meso 60 kr.; telečje m. 52 kr.; svinj-sko m. 62 kr.; koštrunovo m. 32 kr. — Senc kvin-tal 2 gl. 16 kr.; slana 1 gl. 73 kr. — Drva trda, 4 štirjaški metri 6 gl. 40 kr.; drva mehka, 4 gl. 20 kr.

Pasi kilovim

najnovije sestave, prav pripravi in trd-ni VLAČNI, BREZ

SNETI, kakor tudi vsake vrste obveze, s pavji za človeka, angl. in franc. nogovice proti krču, najno ejši pasovi za nosilce, vse ranocelske priprave iz gumeo in vse potreb-šćine za bolnike.

O. NEUPERT, prej J. A. ZIEGER, ustanovljeno l. 1873. kakor prej l. Graben 29, zno-tra v Trattnerhofu, Zaloge vseh pariških po-sebnosti. Razpošilja hitro in molče proti povzetju.

Francosko žganje s soljo

Eau de vie de France) Franzbrantwein mit Salz napravlil pod nadzorstvom po izvirnem predpisu iznajdnika Viljema Lee-ja

G. CRISTOFOLETTI

To zdravilo, katero sem jaz napravil, pomaga brz, prej kot katero drugo, proti zunanemu in notranjemu vnetju o-peklina in speklina, proti novim napadom, naduhi, rakom, driti, natoku krvi v glavo za obvarovanje zobov, proti otiski, dissenteriji, bolečinam, na obrazu, v ušesih, v glavi, zlati žili, mrzlici, ozebkom, putiki, neprebnosti, bolečinam na jetrih, na očeh, zastarelim ranam, vpičenju osnemu in mušičnemu skrnjaku kurdeju, žovam in omotici.

Ve,like spričevalo imamo, ki potrjujejo moč tega izvrstne ga zdravila.

V 70. letu svoje starosti sem si popolnem ozdravil prste na rokah s francoskim žganjem in soljo.

G. Senitsky, c. k. finančni komisar l. r.

Z Vašim francoskim žganjem s soljo sem dosegel naj-boljše vspehe, za katere se Vam neskončno zahvaljujem

Alojz Klobučar, župnik in dekan v pokoji. Prodaja se v izvirnih boteljkah po 40 kr. samo pri G. Cristofolletti-ji, lekarju in c. k. dvornem priskrbniku v Gorici na Travniku 14. pri škofiji.

TISKANE OLJNE PODOBE,

okvirji in ogledala

se kupijo ceno in dobro le neposredno v tovarni

Gustav-a Kerstan-a, na Dunaji, II. Körnergasse 1.

Zapisniki in ceniki brezplačno in poštine prosti.

Ljudi in blago spravlja

A M E R I K O

najbolje in najceneje

ARNOLD REIF, na Dunaji,

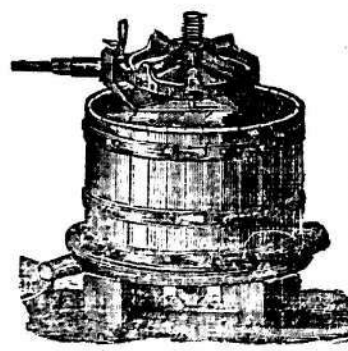
I. Kolowratring, Pestalozzigasse 1.

Ognja in tatvine varne

DENARNICE

ima **WIESE & COMP., Kassenfabrik** Dunaj, Budapešta, Praga.

Zaloga: Dunaj, II. Untere Donaustrasse, št. 25. Tovarna: Dunaj, II. Pappenheim-gasse, št. 58.

Vinske tlačivnice (preše)

najnovije sestave, potrebujejo malo prostora, tiskajo dvakrat hitreje ko prejšnje tiskavni e, se lahko gonijo, močne in trdne, v vseh velikostih za posameznike in za največje posestnike kot posebne vrednosti. Poroštvo, spričevala o 1000 že narejenih tiskavnicah. Nacrti in ceniki po želji brezplačno in poštine

prosti. Grozdni mlini najnovije iznajdbe. Zgodnja naročila so nam všeč.

PH. MAYFARTH & Co. na Dunaji, II. Praterstrasse 60. Tovarna v Frankfurtu a. M.

I. B. Purger

v Groedenu

v Tirolih se priporoča častiti duhovščini in cerkvenim predotojnikom za napravo cerkvenih in domačih altarjev ter tabernakelnov v vsakem slogu. Ima mnogo velikih fotografij, katere pošilja na ogled in izbiro onim, ki za to prašajo.

Tudi izdobljene križeve pote z okvirji v vsakršnem slogu in božične jaslice izdeluje po katerikoli meri in načrtu. Posebno priporoča večje cerkvene jaslice, ki se devajo na altar in so lepo prevlečene. Pro-račune pošilja brezplačno. Podobe in načrte pa prosi nazaj, ko se ponudba ne spejme. Za lepo izpeljavo daje poroštvo.

SPRIČEVALO.

Blagorodnemu gospodu I. B. Purger-ju, v Groedenu v Tirolih.

S srčno radostjo Vam naznanjam, da smo z Vašim Kristusom, ki ste nam ga poslali za misijonski križ, splošno zadovoljni. Kristus je tako lep, da bi služil v kinč tudi najlepši cerkvi, in žal nam, je da ga nimamo v cerkvi, namesto da ga imamo na prostem. Zaboje je bil za pošiljatev prav primeren in nikomur se ni bati, da bi se Vaše blago v pošiljanjem pokvarilo. Firma I. B. Purger v Groedenu v Tirolih naj bo s tem vsem tople priporočena.

Antisenhofen, Gorenja Avstrija, Innkreis, oktobra 1882. Anton Schwenner, koo-perator.

Samo 10 g. 75 k.

popolna obleka iz mešanine (Stoff).

Samo 8 gl. 50 k.

moderna povrhu suknja.

Samo 3 gld.

hlače iz mešanine.

Samo 5 gl. 50 k.

popolna obleka iz platna v zalogi obleke za gospode

Ignacija Steiner-ja v Gorici, nasproti nadškofijski palači.

Obleka za otroke vsake starosti, zaloga mešanin, vsakovrstnih domačih in tujih izdelkov, lastna šivarnica, dela se po meri hitro, fino in trdno.

Nepremočljivi plašči, ponočne suknje, lov-ske suknje, perilo za gospode, zavrtniki, plašči za gospe posebno priporočeni.